

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3MOBdo/7/2012
Identifikačné číslo spisu:	9012899410
Dátum vydania rozhodnutia:	23.04.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Veselá Zemaníková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:9012899410.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Zemaníkovej a členov senátu JUDr. Petra Dukesa a Mgr. Ľubomíry Kúdelovej v právnej vecí žalobcu: Slovenský plynárenský priemysel, a. s., Mlynské Nivy 44/a, Bratislava, IČO: 35 815 256, zast. Advokátskou kanceláriou ECKER - KÁN & PARTNERS, s. r. o., Námestie Martina Benku 9, Bratislava, IČO: 35 886 625, proti žalovanému: LEVEN, a. s., Panská 9, Bratislava, IČO: 36 540 005, zast. Krechňák & Associates, s. r. o., Ul. Sv. Vincenta 2, Bratislava, IČO: 36 861 286, o zaplatenie 1 638 559,36 eur s príslušenstvom, na mimoriadne dovolanie proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 25. apríla 2012, sp. zn.: 15 Cob/178/2011-758 a na mimoriadne dovolanie proti rozsudku Okresného súdu Levice zo dňa 10. júna 2011, č. k.: 16 Cb/168/2006-643, jednomyseľne takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky mimoriadne dovolania z a m i e t a .

Žalovaný j e p o v i n n ý žalobcovi zaplatiť trovy dovolacieho konania vo výške 4 449,22 eur na účet jeho právneho zástupcu.

Odôvodnenie

Okresný súd Levice rozsudkom č. k.: 16 Cb/138/2006-643 zo dňa 10. 06. 2011 rozhodol tak, že žalovanému uložil povinnosť zaplatiť sumu 1 638 559,36 eur s tým, že o trovách konania štátu rozhodne po právoplatnosti rozsudku.

Uznesením č. k.: 16 Cb/138/2006-796 zo dňa 13. 06. 2012 o trovách konania rozhodol tak, že žalovaného zaviazal nahradiť trovy konania žalobcovi vo výške 55 993,34 eur a štátu trovy konania vo výške 47,10 eur.

V dôvodoch rozsudku uviedol, že žalobca sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu domáhal voči žalovanému práva na zaplatenie sumy 49 363 239,18 Sk a na náhradu trov konania titulom kúpnej ceny vyplývajúcej z zmluvy o dodávke plynu č.: 03/10757. Na základe zhodných tvrdení účastníkov konania mal preukázané, že sa títo na cene plynu za rok 2004 nedohodli a že pre účely stanovenia kúpnej ceny uplatnili postupy podľa platných pravidiel regulácie, ktoré vyplývajú z rozhodnutia ÚRSO č.:

0001/2003/04/P zo dňa 20. 11. 2003, podľa ktorých bola určená tarifa za rozvod zemného plynu od 01. 01. 2004 do 31. 12. 2004 odberateľom kategórie V2 nad 2 mil. m³ vrátane do ktorej bol zaradený aj žalovaný tak, že mesačná sadzba predstavovala 32 005,19 Sk fixná kubická sadzba 0,67 Sk/m³ premenlivá sadzba 6,08 Sk/m³ a ročná výkonová sadzba 92,99 Sk/m³. Konštatoval, že na stanovenie výšky ceny pre rok 2007 sa uplatnili postupy pravidiel regulácie obsiahnuté v rozhodnutí ÚRSO č.: 0001/2003/04/P zo dňa 20. 11. 2003. Z obsahu zmluvy zistil, že pôvodná dohodnutá kúpna cena mala platiť až do času kým sa zmluvné strany formou dodatku nedohodnú o jej zmene, alebo do času naplnenia podmienok predpokladaných v časti A bode 7.2. zmluvy. Výkonaním dokazovania zistil, že k uzavretiu dodatkov o zmene ceny plynu nedošlo no tým, že žalovaný neprijal žalobcov návrh na úpravu ceny plynu za rok 2004 sa na stanovenie výšky tejto ceny uplatnili postupy v zmysle platných pravidiel regulácie obsiahnuté v rozhodnutí ÚRSO č.: 0001/2003/04/P zo dňa 20. 11. 2003. Vzhľadom na to, že cena plynu v roku 2003 platila iná ako v roku 2004 a v roku 2005 sa už nemohli uplatniť pravidlá regulácie z dôvodu liberalizácie trhu s plynom, čo znamenalo pre účastníkov, že si cenu mohli dohodnúť iba formou dodatku a tým, že dodatok uzavretý nebol bolo možné účtovať iba dovtedy dohodnutú cenu. Okresný súd v rozhodnutí citoval parametre pre výpočet kúpnej ceny a dospel k záveru, že celková výška dlžných súm, ktoré bol žalobca oprávnený za mesiace január až september oprávnený žalovanému účtovať predstavuje 49 510 830,37 Sk / 1 643 458,49 eur /, ktorá je o 147 591,19 Sk / 4 899,13 eur / nižšia ako je výška uplatnenej sumy. K námietke žalovaného ohľadne splatnosti faktúr, konajúci súd konštatoval, že z predložených faktúr mal za preukázané, že spĺňali formálne náležitosti daňového dokladu uvedené v § 71 ods. 2 zákona č. 222/ 2004 Z. z. o DPH čo ani znalkyňa nenamietala a nepochybne z nich vyplývalo že predmetom vyúčtovania je zemný plyn a v akom množstve a za aké obdobie a že vyčíslenie kúpnej ceny plynu nad dohodnutý rámec malo za následok, že 174 dňom po odoslaní faktúr žalobcovi sa kúpna cena stala splatnou v rozsahu, v akom bola špecifikovaná v uvedenom tabuľkovom prehľade a túto cenu bol žalovaný žalobcovi povinný zaplatiť. Konajúci súd citoval ustanovenie § 153 ods. 2 O. s. p., § 160 ods. 1 O. s. p. a konštatoval, že vzhľadom na predmet tohto konania nemožno subsumovať pod citované ustanovenia § 153 ods. 2 a keďže žalobca si uplatňoval nedoplatok na kúpnej cene iba vo výške 49 363 239,18 / 1 638 559,36 eur / hoci mu prináleží viac, súd bol návrhom viazaný, na základe čoho žalovaného zaviazal na zaplatenie sumy vo výške 1 638 559,36 eur.

O odvolaní žalovaného / č. l. 674 / rozhodol Krajský súd v Nitre rozsudkom zo dňa 25. apríla 2012, č. k.: 15 Cob/178/2011-758 tak, že rozsudok Okresného súdu Leviceč. k.: 16 Cb/138/2006-643 zo dňa 10. 06. 2011 potvrdil a o trovách odvolacieho konania rozhodol tak, že o nich rozhodne súd prvého stupňa. Po prejednaní sporu dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné a preskúmaný rozsudok označil za veľmi podrobný a v súlade s ustanovením § 157 ods. 2 O. s. p. Stotožnil sa v celom rozsahu s odôvodnením prvostupňového súdu a pre doplnenie sa zaoberal dôvodom žalovaného, že nárok žalobcu sa nestal splatným a konštatoval, že žalovaný výšku ceny nerozporoval. K otázke splatnosti konštatoval, že účinnosťou zmluvy vznikajú účastníkom práva a povinnosti zo zmluvy vyplývajúce a že žalobcovi, ktorý plnil riadne a včas, čo žalovaný žiadnym spôsobom nepopieral vzniklo právo ako predávajúcemu na zaplatenie kúpnej ceny a žalovanému ako kupujúcemu povinnosť kúpnu cenu zaplatiť. Citoval časti kúpnej zmluvy A body 9, 10, podľa ktorých je faktúra s náležitosťami daňového dokladu v prípade nedoplatku splatná do 17 dní odo dňa odoslania faktúry na poslednú dodávateľovi známu adresu. Z vykonaného dokazovania mal odvolací súd za preukázané, že za obdobie január september 2005 mal žalobca nárok na sumu 1 643 458,49 eur a fakturoval iba sumu 1 638 559,36 eur, teda cenu nižšiu. Podľa odvolacieho súdu žalovaný nepreukázal pri fakturácii porušenie povinnosti žalobcu zo zmluvy, nakoľko vrátenie faktúr žalovaným nemožno považovať za úkon, ktorý by bol významným dôvodom pre posúdenie splatnosti predmetných faktúr. Odvolací súd zároveň uviedol, že znalcovi neprináleží hodnotiť právne otázky a vyhodnotené aj otázky splatnosti prvostupňovým súdom označil za vecne správne, nakoľko podľa odvolacieho súdu všetky žalobcom vystavené faktúry spĺňali zákonné náležitosti daňových dokladov, a preto aj odvolací súd dospel k záveru, že 17 deň po odoslaní faktúr žalovanému sa kúpna cena stala splatnou. Za porušenie zásad poctivého obchodného styku, odvolací súd označil odmietnutie zaplatiť kúpnu cenu žalobcovi vo výške ním uznannej za riadne a včas dodaný tovar. Podľa odvolacieho súdu, žalovaný neuniesol dôkazné bremeno na jeho dohady, ktoré sám označoval za zmeny. Argumentáciu žalovaného týkajúcu sa nemožnosti jeho vyjadrenia k vyjadreniu žalobcu zo dňa 30. 05.

2011 označil za irelevantnú, keďže ani súd v jeho odôvodnení s argumentáciou vo vyjadrení žalobcu sa nezaoberal. Odvolací súd uviedol, že dovolanie nepripustil, nakoľko sa nejedná o rozhodnutie po právnej stránke zásadného právneho významu. O trovách konania rozhodol tak, že citoval ustanovenie § 224 ods. 4 O. s. p.

Proti tomuto rozhodnutiu s vyznačenou právoplatnosťou 30. 04. 2012 podal mimoriadne dovolanie generálny prokurátor Slovenskej republiky, podaním doručeným súdu 31. 10. 2012 a navrhol obidve rozhodnutia, rozsudok Okresného súdu Levice aj rozsudok Krajského súdu v Nitre zrušiť a vec vrátiť na nové konanie. Podľa Generálneho prokurátora v rozhodnutiach ide o omyl pri aplikácii práva na zistený skutkový stav a mylnú aplikáciu predpisov, keďže súd použil iný právny predpis ako mal použiť alebo aplikoval síce správny právny predpis ale nesprávne ho vyložil. Na základe uvedených skutočností za základnú spornú otázku označil otázku splatnosti faktúr a v tejto súvislosti poukázal na to, že správnu výšku ceny plynu súdy ustálili až v priebehu konania a z tohto dôvodu sa nemožno stotožniť s právnym záverom súdov, že pohľadávky sa stali splatnými aj pri nesprávnej fakturácii to jest preukázanej nesprávnosti faktúr. S poukazom na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 1 OboV 103/2005 uviedol, že deň splatnosti môže byť účastníkmi zmluvných strán dohodnutý rôzne, teda môže byť viazaný nielen na konkrétny deň, ale na tento konkrétny moment môže byť viazaný aj na splnenie ďalších podmienok, tak ako to bolo v tomto prípade. Uviedol, že ak teda v konkrétnom prípade bola splatnosť záväzku určená dohodou strán to jest zmluvou o dodávke plynu z 31. 12. 2002 a táto splatnosť bola viazaná nielen na čisto formálne náležitosti ako to posúdili konajúce súdy, ale aj na vecnú správnosť fakturovanej ceny plynu, ktorá podmienka nebola v danom prípade dodržaná. Keďže cenu plynu vypočítali až súdy podľa generálneho prokurátora nemožno uzavrieť otázku splatnosti záväzku že nastal v zmysle § 340 ods. 1 Obchodného zákonníka. Aj s poukazom na ustanovenie § 266 ods. 4 Obchodného zákonníka uviedol, že v danom prípade autorom zmluvy bol žalobca, ktorý musel vedieť že faktúra nespĺňala požiadavku daňového dokladu to jest požiadavku správne vypočítanej ceny plynu teda údaj pre základ dane. Na základe uvedeného podľa generálneho prokurátora súdy nesprávne posúdili otázku splatnosti faktúr v posúdení časového okamihu kedy vznikne právo veriteľovi od dlžníka tento peňažný záväzok vymáhať.

Generálny prokurátor v mimoriadnom dovolaní uplatňoval aj s poukazom na § 219 ods. 2 O. s. p. aj odňatie možnosti žalovanému konať pred súdom nakoľko nedal v rozhodnutí presvedčivú odpoveď na podstatné otázky súvisiace s predmetom veci, čo označil za ďalší dovolací dôvod.

K mimoriadne dovolaniu zaujal stanovisko žalobca, podaním doručeným súdu dňa 27. 12. 2012 a mimoriadne dovolanie označil za neprípustné a spôsob odkladu vykonateľnosti za prinajmenšom za zarážajúci, nakoľko žalovaný nezaplatil pohľadávky žalobcu počas 7 rokov pred podaním mimoriadneho dovolania. Poukázal na to, že súdne konanie od podania návrhu trvalo šesť rokov nakoľko žalovaný využil všetky obštrukcie priebehu konania. Ako najvýraznejšiu obštrukciu označil, neprípustné dovolanie proti zrušujúcemu uzneseniu Krajského súdu v Nitre č. k.: 15 Cob 194/2008-493 č. I. 504, teda dovolanie proti rozhodnutiu ktorým krajský súd v prospech žalovaného zrušil rozsudok prvostupňového súdu ukládajúci žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi predmetné dodávky zemného plynu, čím žalovaný dosiahol viac ako 14 mesačné predĺženie konania. Za príznačné, označil, že generálny prokurátor v svojom mimoriadnom dovolaní vôbec nespomína toto dovolanie žalovaného, ktorým zjavne zneužíval svoje procesné práva a bezdôvodne zaťažoval Najvyšší súd Slovenskej republiky, ktorý v odmietajúcom uznesení 4 Obdo 15/2009 konštatoval, že žalovaný nebol oprávnenou osobou na podanie dovolania odhliadnuc od iných dôvodov neprípustnosti dovolania. Poukázal na ďalšiu snahu žalovaného predĺžiť súdne konania podaním sťažnosti na Ústavný súd Slovenskej republiky, ktorý ju odmietol. Podľa žalobcu generálny prokurátor podal mimoriadne dovolanie v prospech subjektu, ktorý na úkor akcionára aj na úkor štátu sa obohatil dlhoročnými bezplatnými dodávkami plynu v objekte 20 000 000 eur / 600 000 000 Sk /. Podľa žalobcu nie sú splnené podmienky na podanie mimoriadneho dovolania 2 a 4 to jest porušenie zákona a ochrana práv a zákonom chránených záujmov osôb určených týmto ustanovením. Poukázal na to, že v samotnom mimoriadnom dovolaní nie je ani zmienka, aké práva a právom chránené záujmy žalovaného sa vyžadujú, aby ich Generálny prokurátor chránil mimoriadnym dovolaním. Za ďalšiu chybu mimoriadneho dovolania označil, že nesprávne označuje právneho zástupcu žalobcu.

Predmetné mimoriadne dovolanie žalobca označil za také, ktoré spôsobuje značnú disparitu medzi účastníkmi a bráni žalobcovi využiť možnosť domáhať sa ďalej v exekúcii, čo i len čiastočnej reparácie protiprávneho konania žalovaného.

K samotnej otázke vecnej správnosti fakturácie žalobca uviedol, že v dôsledku ktorej skutočnosti podľa generálneho prokurátora nenastala splatnosť, žalobca uvádza, že takýto pojem slovenské predpisy ani nepoznajú a celú právnu konštrukciu označuje za špekulatívnu tendenčnú za účelom chrániť žalovaného ktorý sa zavrhnutia hodným spôsobom obohacoval na úkor žalobcu a štátu. Zároveň žalobca poukázal na novú právnu úpravu s účinnosťou od 01. 01. 2013 ako treba posudzovať faktúry a aký následok majú a to v ustanovení § 3 ods. 2 zákona č. 362/ 2012 Z. z. Podľa žalobcu neexistuje dôvod, prečo by pohľadávka v oprávnenej výške nemala byť splatnou. V zmysle uvedených dôvodov, žalobca navrhol mimoriadne dovolanie odmietnuť prípadne zamietnuť a zaviazať žalovaného na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky / §10a ods. 3 O. s. p. / prejednal mimoriadne dovolanie ako podané včas a dospel k záveru, že toto je právne nedôvodné.

Predmetom mimoriadneho dovolania je, či konajúci súd v napadnutom rozhodnutí rozhodol v súlade s zákonom, keď žalovaného na zaplatenie sumy za odber plynu zviazal. Z predložených dôkazov je nesporné, že žalovaný plyn vo fakturovanej výške odobral a žalobcovi nezaplatil. Fakt, že žalovaný vo fakturovanej výške odobral je zrejмый aj zo znaleckého posudku a ničím tento fakt spochybnený nebol.

Základnou otázkou pre posúdenie dôvodnosti mimoriadneho dovolania je ,či konajúci súd pochybil, keď neskúmal a kedy bol dôvodný nárok žalobcu splatný. Z vykonaného dokazovania je zrejмый, že žalovaný plyn odobral čo potvrdil aj znalecký posudok spracovaný v priebehu konania Nesporné je, že žalovaný plyn v znaleckom posudku uvedenej výške odobral a nezaplatil. Ustanovený znalec súdom v priebehu konania skúmal dôvodnosť fakturácie, na základe ktorej bol žalobcom návrh na začatie konania o zaplatenie spornej sumy podaný. Zo znaleckého posudku je zrejмый, že fakturácia žalobcu bola dôvodná. Povinnosť skúmať splatnosť fakturácie v danom prípade nemôže byť daná, nakoľko pokiaľ sa znalecky preukázalo, že výška sumy uplatnenej návrhom na začatie fakturácia bola dôvodná nemôže byť potrebné skúmať splatnosť faktúr, ktoré boli splatné v čase návrhu na začatie konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v zmysle uvedených dôvodov mimoriadne dovolanie označil za nedôvodné a s poukazom na ustanovenia § 243b ods. 1 O. s. p. v spojení s ustanovením § 243i ods. 2 O. s. p. ho zamietol.

O trovách konania v mimoriadnom dovolaní rozhodol tak, že úspešnému žalobcovi priznal trovy konania za jeden úkon právnej pomoci vyjadrenie k mimoriadnemu dovolaniu vo výške 4 449,22 eur.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný žiadny opravný prostriedok.